

ICOM ICLCM konference pirmoreiz Latvijā

No 3. līdz 7.augustam Rīgā un Jūrmalā notika starptautiska konference “Personība un laiks muzeja ekspozīcijā”, kuru rīkoja Starptautiskās Muzeju padomes Literatūras un Komponistu muzeju starptautiskā komiteja (ICOM ICLCM) sadarbībā ar Starptautiskās muzeju padomes Latvijas Nacionālo komiteju (ICOM LNK).

Konferencē piedalījās dalībnieki no 18 valstīm. Ar referātiem uzstājās kolēģi no Čehijas, Igaunijas, Vācijas, Itālijas, Norvēģijas, Azerbaidžānas, Armēnijas, Japānas, Krievijas, Ungārijas, Slovēnijas, Dānijas, Horvātijas un Latvijas. Savos priekšlasījumos viņi pievērsās tēmai par izcilo personību kā Frančesko Petrarkas, Henriha Ibsena, Sandora Petefi, Raiņa un Aspazijas, Pētera Čaikovska, Aleksandra Čaka, Mihaila Šolohova, Hansa Kristiāna Andersena, Juhana Līva un daudzu citu rakstnieku un komponistu personību, dzīvesstāsta un daiļrades muzealizācijas iespējām. Konferences referenti gan sniedza ieskatu literāro muzeju ekspozīciju vēsturiskajā attīstībā, gan iepazīstināja klausītājus ar labās prakses piemēriem un mūsdienu meklējumiem un atradumiem rakstnieku un komponistu muzeju ekspozīciju un izstāžu satura un dizaina risinājumos. Piemēram, Sači Nakači no Japānas Tsuru universitātes iepazīstināja ar izstādi, kas Tokijā bija veltīta vienam no mūsdienu pazīstamākajiem japāņu dzejniekiem – Shuntaro Tanigawa. Ar skaņu, telpas dizaina un apgaismojuma palīdzību bija radīta mediatīva telpa dzejas pasaules atklāšanai. Itāliete Marija Gregorio klausītājus iepazīstināja ar kādu mūsdienu tendenci Itālijā – “literāro istabu” veidošanu. Cita profila muzeju, bibliotēkas vai kultūras centru ietvaros tiek izveidotas vienam vai vairākiem rakstniekiem veltītas ekspozīcijas kādās atsevišķās, nelielās telpās, kas savā veidā atgādina *studiolo* rašanos 14. gadsimtā lielajās palaco tipa pilīs. Savukārt Gaļina Belonoviča no Krievijas Pētera Čaikovska muzeja iepazīstināja ar izstādi “Pēteris Čaikovskis un viņa laiks”, vēstot par to, kā komponists ir sekojis līdz sava laika tehnikas un kultūras dzīves sasniegumiem. Konferencē ar referātiem uzstājās arī Latvijas muzeju kolēģi – Antra Medne no Aleksandra Čaka muzeja, Katrīna Kūkoja no Imanta Ziedoņa muzeja, Agrita Ozola no Tukuma muzeja, Zanda Rozenberga un Astrīda Cīrule no Raiņa un Aspazijas muzeja, Ārija Vanaga no Aspazijas mājas, Ilze Andresone no Andreja Upīša memoriālā muzeja un Maira Valtere no Jāņa Akuratera muzeja.

Konferences referātu sesijas papildināja diskusijas un radošā darbnīca. Konferences diskusijās tika skarti jautājumi, piemēram, par muzeja ētiku – vai personībām veltītajos muzejos vajadzētu arī eksponēt personības “ēnas puses”. Šo diskusiju vadīja Ineta Zelča Sīmansone un Raivis Sīmansons. Agrita Ozola radošajā darbnīcā iepazīstināja ar “Ceļojums laikā” metodi. Savukārt Gabriēlas Gulas no Ungārijas vadītajā apaļā galda diskusijā tika vēstīts par muzeju un dažādu institūciju sadarbības projektiem un problēmām, ar kurām nākas saskarties šādu projektu dalībniekiem.

Konferenci papildināja kultūras programma. Izskanēja Vestarda Šimkus neliels koncerts Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. Jāņa Akuratera muzejā dziesmas ar Jāņa Akuratera vārdiem izpildīja Ieva Akuratere. Un Raiņa muzejā “Tadenavā” konferences viesus jestrā dancī aizrāva folkloras kopa “Dyrbyni”. Konferences laikā Ojāra Vācieša muzejā tika atklāta Brāļu Grimmu biedrības veidotā izstāde “Brāļu Grimmu pasaulē”. Konferences dalībniekiem bija arī iespēja ekskursijās iepazīt Latvijas Nacionālo bibliotēku, Latvijas Nacionālā Vēstures muzeja izstādi “Latvijas gadsimts”, Eduarda Smiļģa Teātra muzeju, Žaņa Lipkes memoriālu, Ojāra Vācieša

muzeju, Jāņa Akuratera muzeju, Andreja Upīša memoriālo muzeju, Jūrmalas pilsētas muzeju, Aspazijas māju Dubultos, Raiņa un Aspazijas vasarnīcu Majoros, Aleksandra Čaka memoriālo dzīvokli-muzeju, Raiņa un Aspazijas māju Rīgā, muzeju „Rīgas Jūgendstila centrs”, Emīla Dārziņa un Jāņa Sudrabkalna memoriālo muzeju “Jāņaskola”, Rūdolfā Blaumaņa memoriālo muzeju “Braki” un Raiņa muzeju Tadenavā.

Konferences organizēšanu atbalstīja Latvijas Republikas Kultūras ministrija, Rīgas pilsētas dome, Jūrmalas pilsētas dome, Valsts Kultūrkapitāla fonds, Latvijas Nacionālā bibliotēka, Rīgas pašvaldības kultūras iestāžu apvienība, Memoriālo muzeju apvienība, SIA “Libeks un Sprudzāns”, SIA “MoselWeins”. Īpašs paldies arī brīvprātīgajiem palīgiem – Elizabetei Pavlovskai un Elīzai Kirmuškai. Milzīgs paldies ikvienam Latvijas muzeju kolēģim, kurš piedalījās konferences organizēšanā, tādejādi radot sava veida profesionālos svētkus gan mums pašiem, gan ārzemju viesiem.